

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari,
Opvscvla Spiritvalia**

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Scopus monasticæ vitæ quis quid de monasterijs, eorum regulis, vestitu, cæterisq[ue] eorum cœremonijs sentiendam sit. Epist. XL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](#)

tem erroribus ac timoribus superuacuis perturbat vt reddat inquietos. Multi pro dolor id genus diaboliciis fraudibus implicantur, & quamvis bene habent, ac recte cum ipsis agatur, tamen nunquam pectoris pace gaudent, eo quod nimium auscultant dæmonum susurrijs, quibus eos perturbare moluntur. Sed hac in parte felices admodum sunt, qui proprijs non audent fidere viribus, nec suis se consilijs committere volunt, atque ea re configunt ad superiores suos, eisq[ue] aperiunt tentationes suas, & eorum consilijs simpliciter aspergunt. Quod & tu facias fili mi, & breui ad pectoris tranquillitatem pertinges. Noli obsecro nimium tibi ipsi credere, sed potius ex aliorum consilijs pendreas, id enim humilitati magis consentaneum est. *Humilibus autem Iacob 4. Deus dat gratiam, & qui se humiliare norunt vix possunt vnuquam in periculum incidere. Obsecro te, affluescas libertatis spiritus, neque semper seruias cū filijs Israel in Aegypto in durissimo opere lutii & lateris. Timeant qui timere nolunt, qui semper voluntur in fôrdibus vitiorum suorum. Tu verò fili mi iam age spe meliori concepta confidas Deo tuo, qui te vocauit & extraxit ex hoc seculo nequam, vt post momentaneos huius miserae vitæ labores cum ipso semper felix viuas in regno cœlesti. Vale fili in Christo charissime.*

Scopus monastice vita quis fore debeat: quid de monasterijs eorum regulis, vestitu, & teruig, eorum ceremonijs sentiendum sit.

Epistola XL.

FIOANNES IVSTVS LANS PERGIVS, CARTHVS.
fi ijs charissimis Christi tyronibus monastici spiritus diuinatq[ue] ch-
aritatis incrementum.

Aspirantibus vobis charissimi ad vitam monasticam pauca quædam de eadem scribere volui contra hæreticorum calumnias, qui putant superuacanam, imò & impiam eam esse: qui vt amentes contemnendi sunt. Num irum Dominus noster Iesus Christus saluator & legifer noster, interroganti se quandoque quod magna-
tis mandatum in lege, respondit: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex omni virtute tua.* Hęc est summa perfectio & scopus legis Euangelicae. Pro huius præcepti obseruatio scripsum, quæcumque scripta sunt. In huius præcepti obseruantia pendent lex & prophetæ. Propter huius præcepti obseruantiam statuta Ecclesiæ, statuta Regulæ monachorum, & breuiter quæcumque ordinaciones in Ecclesia fuerint, propterea ordinata sunt, vt huius præcepti perfectionem assequamur. In hoc præcepto sumus omnes & plebei, & sacerdotes & monachi & communiter ois Christiani. Qui huius præcepti perfectione fuerit assecutus, nō opus est illi vt monasterium intret. Si quidem nihil refert domi aut foris, ruri an in urbe, in nemore vel monasterio vitam agat, & perinde est illi nigris an albis induatur, quisquis Deum hoc modo perfetè dixerit.

Regulæ igitur monasteriorum non contra Euangeliū, sed ex Euangeliō instituta sunt: nec sunt secta diuidentes à Christo, sed sunt monita & præcepta sump-
tiones urgentes ad Christum, & ad obseruantiam huius præcepti pte.

Consiliorūq; Euangelicorū propter Christū & à Christo doctore institūtū
Obijciant iam nobis pseudo euangelici, id est. Lutherani. Nihil Christus
de cucullis docuit. Verum esto, nihil de cucullis locutus sit: pari modo nihil
de rugatis camisīs, de scissis tunicis, de pileis seu birretis locutus est.

Monachi si propterea fatui sunt, quia simplici ueste sunt contenti, & res
colore vnaquā formā à multis annis: quām illi planē dementes sunt, quia tan
portentosis ac lascivis vestibus: quanto maior autem hęc monacho
rum prudentia atque modestia, quam hominum seculariū, qui singulisque
annis sunt fatui, id est, ueste suam umenti p̄ modum permutant
Christus non docuit cucullum seruare, docuit tamen ea quæ iij, qui portant
cucullum, tenentur obseruare. Nec propterea quod ferunt encollum mon
achi sunt Christiani aut Euangelici: qui ideo tantum sunt monachi, ut germe
nē sint Christiani & Euangelici.

Verū nihil de ueste dil̄putetur, quae aliud non est, quām religionis &
tatis indicium, ut eum qui hanc fert admoneat deuotionis, pietatis, sobri
tatis, continentiæ, humilitatis, aliarumq; virtutum: quæ faciunt monachū
Vestis enim non facit sed ostendit monachum. Continentia, verò sobriet
carnis castigatio, mundi abstractio, viatorum mortificatio, hęc sunt quæ
ciunt monachum. Si igitur non secundūm carnem vixeris, sed secundūm se
ritum, si facta carnis atque desideria spiritu mortificaueris, si teipsum, id est
tua desideria pro Dei voluntate ac beneplacito abnegaueris, si Deum absolu
laudaueris, tunc dicitur monachus, id est, perfectus us Christianus, Mon
achum enim esse, est esse perfectum Christianū: quia prima vita Christiatio
rum & Apostolorū fuit sicut modo est vita monachorum, quemadmodum
luce clariū manifestum est in Actis Apostolicis.

Hęc itaque, id est, mortificationem viatorum, carnis, & mundi contemp
tum Christus docuit non solum monachos, sed & omnes Christianos. Om
nibus dixit: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem sua
quotidie & sequatur me. Item: Si quis venerit ad me, & non odii patrem, & mari
& vxorem, & filios, &c. non potest meus esse discipulus. Omnibus quod ante cor
memorauit dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima
tua, & ex tota mente tua.

Propter hoc igitur præceptum ut illud faciamus, & finem præcepi alle
quamur, monasteria instituta sunt. Non quod in seculo nemo possit allequi
sed quod paucissimi & difficillimè assequantur. Nemias enim sunt irritanta
ta & laquei retrahentes, nimisq; occasions delinquendi. Pro quibus evitandis
fuga sola & abstractio (cui monasteria seruunt) est necessaria. Nam qui ad
charitatis perfectionem anhelat, necesse est ut à contrario, id est, à mundi ac
proprio amore abstineat. Quanto enim plus seipsum aut mundum diligit,
 tanto minus diligit Deum. Propterea scriptum est: Qui vult amicus esse for
mam, inimicus Det constitetur. Item: Amicitia huius seculi, inimica est Dei.
 Christus: Qui vult post me venire abneget semetipsum: & tollat crucem suam quo
tidie, & sequatur me. Et: Qui amat animam suam perdet eam: Qui igitur vult ha
bere amorem Dei necesse est ut careat amore sui, & amore seculi.

Et quid est seculum? Hęc quæ videmus audimus, sentimus, gustamus, tan
gimus. De quibus Ioannes: Omne quod est in mundo aut est concupiscentia oculi
vill.

Cucullus
monachorū
quo spectet.

Monachum
quænam re
vera efficiat.
Rom. 8.
Monachum
esse quid sit.
Act. 14.

Luca 9.
Luca 14.
Matt. 22.
Mat. 11.
Luc 10.
Monasteria
cur sint in
stituta.

Jacob. 4.
Ibidem.
Luca 4.
Ioan. 12.

Seculum
quid sit.

rum, aut concupiscentia carnis, aut superbia vita. Hæc tria itaque sunt mundus, ^{1. Ioan. 2.}
qui oportet in nobis extirpari, & ita abrenunciamus mundo. Contra hæc ^{Vota mia}
tria status religionis opposuit tria vota monastica. Contra concupiscentiam ^{monastica}
carnis castitatem contra concupiscentiam oculorum, id est, contra cupiditas ^{quo pertine-}
rem paupertatem: contra superbiam vitæ, id est, contra appetitum domi-
nandi obedientiam atque subiectionem.

His tribus virtutibus, quas Christus docuit & verbo & exemplo, vincitur
expugnatur q̄ mundus. His tribus efficitur quis monachus & religiosus. His
tribus alijsq; virtutibus acquiritur amor Dei perfectus.

Vos itaq; charissimi filij, vt speramus, spiritu Dei admoniti, desideratis
vos Deo offerre in seruitutem atque in perpetuum sacrificium. Nec vultis il-
lum uno solo die, sed omni vita diligere: nec tantum diligere, sed perfecte,
quemadmodum docuit diligere, id est, ex toto corde, ex tota anima, ex tota
mente. Propterea experitistis vehementi desiderio ac prece recipi in societate
nostram quibus cum una Deo miliretis.

Nemo potest non commendare hoc vestrum tam salutare propositum.
Sed quod feruenter petitis, debetis fortiter prosequi, nec yllis frangi aduer-
sis casibus, nulli labore succumbere, nulla tentatione superari. Non satis est
benè cepisse, sed adhuc oportet perseverantia, quæ ^{Lucæ 11.} sola reportat iustitiae coro-
nam: quam vobis Dominus Iesus dabit patentibus, pulsantibus & querenti-^{Ioan. 16.}
bus, sicut ipse pollicitus est. Viriliter agite & confortetur cor vestrum filij
longè charissimi, & semper optimè valete.

*Vt quisq; sinceriter simpliciterq; ambulare erga proximos debeat: opera nostra cuncta
quenam ad scopum dirigenda: puritas simplicitasq; animi quo pæco obtineri
possit.*

Epistola XLI.

F. IOANNES IVSTVS, LANSPERGIVS, CARTHVS.

Confratri suo Charissimo N. niti quotidie ad interiora, & benè
quidem de proximo, humiliter autem sentire de seipso.

Suscit tibi dilectissime frater, ad oēm iustitiam, vt secundūm Deum,
secundūm voluntatem præsidentis, & secundūm conscientiam tuam
recte facias, & amplius ne requiras neq; timeas, sed omnes cogitatio-
nes aut curas inutiles abscede, quæ te sollicitum faciunt pro cogi-
tationibus aliorum, id est, quæ sic incident: iam fratres scandalizā-
tur, iam hoc cogitabunt & ita suspicantur, &c. quæ communiter homini ex
superbia veniunt, id est, ne displiceat, ne iudicetur, ne ab alijs malè de se sen-
tiatur. Humilis enim si recte egerit non timer aliorum suspiciones. Si enim
dū cogitaueris, & omnia opera tua in oculis aliorum rectificare volueris, &
de omnium cordibus suspiciones auditere te posse existimaueris, multūq;
erras, in vacuum laboras, te ipsum turbas, & viam qua tenditur ad humilita-
tem & proprij contemptus desiderium, præcludis. Nunquid omnibus cogi-
tationibus tuis aliorum sensus & corda mutare potes, vt quod sentiunt non
sentiant, quod cogitant, non cogitent? Non dico hæc, vt fratribus tuis sea-
dalum

